

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Економічний факультет

(назва інституту / факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту

(назва кафедри)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«ОБЛІК І АУДИТ»

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій та адміністрування»

(назва програми)

Спеціальність 073 «Менеджмент»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Розробники: Никифорак Ірина Іванівна, к.е.н., доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Профайл викладача

<http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-obliku-analizu-i-audytu/kolektyv-kafedry/nykyforak-iryna-ivanivna>

Контактний телефон

+38(0372)522691

Е-mail:

i.nykyforak@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3953>

Консультації

згідно з графіком

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Необхідною передумовою ефективного управління господарською діяльністю підприємства є створення належної інформаційної системи, основу якої складає бухгалтерська підсистема. За допомогою спеціальних прийомів облік формує інформацію про господарську діяльність підприємства та її результати у вигляді звітності. Інформація звітності необхідна різним групам користувачів для підготовки, обґрунтування та прийняття виважених управлінських рішень. Проведення незалежного аудиту дозволяє гарантувати зацікавленим користувачам надійність, достовірність та відсутність ризику викривлення інформаційних ресурсів.

Призначення навчальної дисципліни «Облік і аудит» полягає у вивченні основних конструкцій функціонування системи бухгалтерського обліку та аудиту. Дисципліна належить до циклу професійної підготовки обов'язкових компонент освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій та адміністрування» здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2. Мета навчальної дисципліни «Облік і аудит» полягає у формуванні фундаментальних теоретичних знань і набутті практичних навичок з організації та ведення бухгалтерського обліку й проведення аудиту фінансової звітності, а також використання їх результатів як інформаційної бази для прийняття управлінських рішень.

3. Пререквізити. Вивчення навчальної дисципліни «Облік і аудит» базується на засвоєнні знань з таких навчальних дисциплін «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Фінанси підприємства».

4. Результати навчання:

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент» (освітня програма «Менеджмент організацій та адміністрування») вивчення дисципліни «Облік і аудит» сприяє формуванню таких компетентностей і програмних результатів навчання:

а) Загальні компетентності:

ЗК 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

б) Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати ґрунтовні рішення.

СК 16. Здатність до інноваційної діяльності в умовах невизначеності та ризикованості зовнішнього середовища.

СК 18. Здатність підтримувати високий рівень організаційної культури та надійну репутацію організації в ринковому середовищі

Очікувані **програмні результати** після вивчення здобувачами навчальної дисципліни «Облік і аудит»:

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	V	5	150	30	30	–	–	90	–	екзамен
Заочна	3	V	5	150	8	8	–	–	134	–	екзамен

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд	с.р.		л	п	лаб.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. «Бухгалтерський облік господарської діяльності»											
Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку	12	2	2	-	-	8	16	1	1	-	-	14
Тема 2. Метод бухгалтерського обліку	18	4	4	-	-	10	17	1	1	-	-	15
Тема 3. Бухгалтерський облік основних господарських процесів діяльності суб'єктів господарювання	18	4	4	-	-	10	17	1	1	-	-	15
Тема 4. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві	14	2	2	-	-	10	15	-	-	-	-	15
Тема 5. Облік активів та пасивів підприємства	24	6	6	-	-	12	17	1	1	-	-	15
Разом за змістовим модулем 1	86	18	18	-	-	50	82	4	4	-	-	74
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. «Аудит фінансової звітності»											
Тема 6. Аудит як форма контролю фінансово-господарської діяльності	14	2	2	-	-	10	17	1	1	-	-	15
Тема 7. Організація аудиту фінансової звітності	18	4	4	-	-	10	17	1	1	-	-	15
Тема 8. Методика аудиту фінансової звітності	18	4	4	-	-	10	17	1	1	-	-	15
Тема 9. Інформаційні ресурси обліку і аудиту в управлінні підприємством	14	2	2	-	-	10	17	1	1	-	-	15
Разом за змістовим модулем 2	64	12	12	-	-	40	68	4	4	-	-	60
Усього годин	150	30	30	-	-	90	150	8	8	-	-	134

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача з дисципліни «Облік і аудит» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, що виносяться на самостійне вивчення та самостійне вирішення практичних ситуацій.

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1.	Теоретичні основи бухгалтерського обліку	8	14
2.	Метод бухгалтерського обліку	10	15
3.	Бухгалтерський облік основних господарських процесів	10	15
4.	Організація бухгалтерського обліку на підприємстві	10	15
5.	Облік активів і пасивів підприємства	12	15
6.	Аудит як форма контролю фінансово-господарської діяльності	10	15
7.	Організація аудиту фінансової звітності	10	15
8.	Методика аудиту фінансової звітності	10	15
9.	Інформаційні ресурси обліку і аудиту в управлінні підприємством	10	15
	Разом	90	134

6. Методи навчання

Освітні технології, що використовуються для викладання «Облік і аудит»:

1. Лекції, під час яких розкриваються основні теоретичні положення обліку і аудиту з використанням презентацій та інших візуальних засобів для кращого засвоєння матеріалу.

2. Групові та індивідуальні завдання з вирішення виробничих ситуацій підприємств та організацій, що сприяють розвитку навичок індивідуальної та командної роботи, навчають застосувати їх у практичних ситуаціях.

3. Кейсовий метод - детальний аналіз реальних бізнес-ситуацій, які вимагають відображення в обліку та прийняття рішень

5. Використання інтерактивних технологій, таких як вебінари, онлайн-курси, платформа MOODLE та інші інтерактивні платформи навчання, неформальні освітні курси, що сприяють підтримці навчання.

Методи навчання:

МН 1 – лекція-візуалізація;

МН 2 – проблемна лекція;

МН 6 – виконання індивідуальних науково-дослідних завдань;

МН 7 – аналіз і рішення ситуативних професійних завдань;

МН 8 – робота з тестами;

МН 9 – робота в групах;

МН 10 – проектна діяльність з використанням мультимедіа;

МН 12 – дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

7. Система контролю та оцінювання

Форми контролю охоплюють поточний та підсумковий контроль знань здобувача.

Поточний контроль здійснюється з метою перевірки досягнення програмних результатів за окремими темами під час проведення практичних занять з урахуванням самостійної роботи здобувача за допомогою різноманітних засобів контролю.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових навчальних досягнень здобувачів. В умовах навчання офлайн підсумковий контроль здійснюється на підставі оцінювання виконаних завдань, що передбачені затвердженими екзаменаційними білетами, а в умовах навчання онлайн – за допомогою тестування в системі електронного навчання Moodle.

Методи оцінювання:

- МО 1. фронтальне опитування;
- МО 2. індивідуальне опитування;
- МО 3. презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних);
- МО 8. есе;
- МО 9. аналітичні звіти;
- МО 10. розв'язування практичних ситуацій;
- МО 11. тестування;
- МО 12. тематичні контрольні роботи;
- МО 13. модульні контрольні роботи;
- МО 14. підсумковий контроль – екзамен.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Оцінювання знань студента на екзамені, під час практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології навчальної дисципліни для розв'язання проблем, що розглядаються;
- рівень знань з теорії дисципліни та понятійно-категоріального апарату, термінології, поняття і принципи предметної області навчальної дисципліни.
- повнота розкриття питання; уміння чітко формулювати визначення понять/термінів й пояснювати їх; здатність аргументувати відповідь;
- аналітичні міркування, порівняння, формулювання висновків; логічна послідовність, культура мови; емоційність та вміння переконувати.
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, проведенні аналізу, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань;
- застосування аналітичних підходів;
- здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань, бачити слабкі й сильні сторони організації, обґрунтовувати можливості і загрози, що існують у зовнішньому середовищі організації;
- вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;
- якість і чіткість викладення міркувань;
- обґрунтованість висновків щодо розробки стратегії розвитку досліджуваного підприємства (організації).

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і

фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням оголошених термінів виконання без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання. Письмові роботи перевіряються на плагіат і допускаються до захисту із текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час виконання контрольних заходів заборонено і призводить до незадовільного оцінювання.

Відвідування занять. Обов'язковою умовою виконання навчального плану є відвідування практичних (лабораторних) занять. За об'єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним графіком чи у он-лайн форматі.

Результати поточного оцінювання навчальних досягнень відображаються у *Журналі обліку успішності* викладача.

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5		T6	T7	T8	T9			
6	6	6	6	6		8	8	8	6		40	100

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю (30 балів за 1 змістовий модуль та 30 балів за 2 змістовий модуль) і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (здачі екзамену).

З навчальної дисципліни «Облік і аудит» проводиться семестровий *екзамен*. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичні питання, тестові завдання, визначення термінів з глосарію та виробничу ситуацію.

У 40 балів, що можливо отримати на екзамені, входить: 2 теоретичних питання по 10 балів (сумарно 20 балів), 5 тестів по 1 балу (сумарно 5 балів), визначення 3 термінів - по 1 балу (сумарно 3 бали), виробничу ситуацію (12 балів).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

12 балів здобувач отримає за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв'язання виробничої ситуації.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання задачі відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка на національній шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
відмінно	A (90-100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання виробничої ситуації, правильна відповідь на тестові питання та сформульовані правильні визначення термінів з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання виробничої ситуації, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання виробничої ситуації, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

8. Рекомендована література

1. Аудит (основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту): підручник / За ред. В.В. Немченко, О.Ю. Редько. К.: Центр учбової літератури, 2012. 540 с.
2. Аудит: навчальний посібник / А.О. Баранова, Т.А. Наумова, А.І. Кашперська. Х.: ХДУХТ, 2017. 246 с.
3. Аудит: навчальний посібник / Г.М. Колісник, В.Є. Слюсаренко. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2015. 296 с.
4. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Браул О.М., Шепелюк В.Н., Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Братул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.
5. Аудит: підручник / М.О. Никонович, К.О. Редько, за ред. Є.В. Мниха. Київ: КНТЕУ, 2014. 748 с.
6. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Т. В. Давидюк [та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Х. : Гельветика, 2016. 392 с.
7. Бухгалтерський облік в Україні: навч. посібник / Хом'як Р.Л., Лемішовський В.І., Воськало В.І., Мохняк В.С. Львів: Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. 440 с.
12. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2010. 528 с.
15. Гордієнко Н.І. Аудит, організація і методика: навч. посіб. / Н.І.Гордієнко, О.В.Харламова, Ю.І.Мізік, О.О.Конопліна. Харків: ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2017. 319 с.
16. Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. посібник / А.І.Вергун, Т.В.Косташ, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с.
17. Облік і аудит: навч. посібник / Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак; за ред. Т.М.Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 316 с.
18. Облік і аудит: навч.-метод.посіб./ Є.В. Калюга та ін. Київ, 2019. 374 с.
19. Облік і аудит: навч. посібник / Н. П. Банера, Л. О. Гелей, С.М. Пилипенко, В. П. Мороз; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О.І. Скаско. Львів : Растр, 2017. 504 с.
20. Облік і аудит: практикум / Укл. Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 148 с.
21. Огійчук М.Ф., Рагуліна, Новіков І.Т. Аудит: навч. посіб. Вид. 4-те, перероб. і доп. К.: Алерта, 2020. 852 с.

22. Плаксієнко В. Я. , Верига Ю.А. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури. 2019. 509 с.
23. Скоробогатова Н. Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Н. Є.Скоробогатова; Нац. техн. ун-т України «КПІ ім. Ігоря Сікорського». Київ : Політехніка, 2017. 248 с.
24. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. 2-ге вид., доповн. і перероб. К.: Алерта, 2020. 192 с.
25. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський, фінансовий облік, оподаткування і звітність: навч. посібник. К.: Алерта, 2011. 923 с.
26. Фінансовий облік: підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Р. О. Мельник, Н. Я. Микитюк, Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р.В. Романів. 4-те вид., допов. і перероблене. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 418 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради України: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Сайт Міністерства Фінансів України: <https://mof.gov.ua>
3. Сайт Державної податкової служби України: <http://tax.gov.ua>
4. Сайт Державної Аудиторської служби України: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
5. Сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів (МФБ): [https:// www.ifac.org](https://www.ifac.org)
6. Сайт Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів (ACCA): <https://www.accaglobal.com>
7. Сайт Інституту внутрішніх аудиторів (ІІА): [https:// www.global.theiia.org](https://www.global.theiia.org)
8. Сайт Американського інституту дипломованих громадських бухгалтерів (AISPA): <https://www.aicpa.org>
9. Сайт Аудиторської Палати України: <https://www.apu.com.ua>
10. Сайт статистичної звітності емітентів України: <https://www.smida.gov.ua/db/emitent>